

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 14 Ağustos 2025

Sayı: 13502

32775

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Eylem Ertuğ ERTUĞRUL
Zonguldak Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

Bakanlığınıza bağlı Orman Genel Müdürlüğü, orman yangınları ile havadan mücadele faaliyetlerinde kullanılmak üzere Helikopter ve Uçak Alımı Projesi kapsamında, Savunma Sanayi Başkanlığı nezdindeki Savunma Sanayi Destekleme Fonu'na Bütçe Kanunu ile vize edilen tutarı aktarmakta, bu fonda biriken para Başkanlık tarafından helikopter ve uçak alımı için kullanılmaktadır.

Sayıştay'ın 2023 yılı Orman Genel Müdürlüğü Denetim Raporu'nda yer alan tespitlere göre; Orman Genel Müdürlüğü, yangınlarda kullanılmak üzere uçak ve helikopter alımı için Savunma Sanayi Destekleme Fonu'na aktarılan tutarları 2018 yılından itibaren izlememiştir. 2012-2018 arasında bu fon hesabına 824 milyon 84 bin 999 TL (yaklaşık 311 milyon USD) aktarılmış olmasına rağmen, sonrasında mali tablolarda bu tutara ilişkin muhasebe kaydı bulunmamaktadır. Ayrıca, 31 Aralık 2023 itibarıyla bu proje kapsamında hiçbir aracın envantere girmediği de tespit edilmiştir.

Kiralanan uçak-helikopter maliyetleri yıllık milyar TL'yi aşmaktayken, satın alıma dair kaynak tahsisinin yapılmadığı, fona aktarılan paraların akıbetinin şüpheli olduğu görülmektedir.

Bununla beraber, raporda dikkat çeken bir diğer bulgu da Orman Genel Müdürlüğü tarafından bedelsiz olarak izin verilen orman alanlarına ilişkin yapılan denetimlerde, mevzuatta belirtilen inceleme faaliyetlerinin etkin olarak yapılmadığı, bunun neticesinde ise kurumun bedelsiz izin verilen sahalarda üçüncü şahıslara kiralama yapılıp yapılmadığı konusunda yeterli bilgi olmadığı görülmüştür. Söz konusu alanlarda kontrol faaliyetlerinin etkin bir şekilde yürütülmemesi, bahse konu mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 17. Maddesinde, savunma, ulaşım, enerji, haberleşme, su, atık su, petrol, doğalgaz, hava ayırıştırma, altyapı, katı atık bertaraf ve düzenli depolama tesislerinin; baraj, gölet, sokak hayvanları bakımevi ve mezarlıkların; devlete ait sağlık, eğitim, adli hizmet ve spor tesisleri ile ceza infaz kurumlarının ve bunlarla ilgili her türlü yer ve binanın Devlet ormanları üzerinde bulunması veya yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması halinde, gerçek ve tüzel kişilere bedeli mukabilinde izin verilebileceği; devletçe yapılan ve/veya işletilenlerden ise bedel alınmayacağı belirtilmiştir. Aynı kanunun 18. Maddesinde ise izin verilebilecek durumlar sayılmıştır. Ayrıca genel bütçe kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarına bu madde kapsamında verilen izinlerden bedel alınmayacağı, ancak bedelsiz izne konu tesisler de dahil olmak üzere tesislerin üçüncü kişilere kiralanması halinde orman sayılan alana isabet eden kira

bedelinin yüzde ellisinin her yıl Orman Genel Müdürlüğü bütçesine gelir kaydedilmek üzere izin sahibi tarafından muhasebe birimi hesabına yatırılacağı ifade edilmiştir.

Ancak raporda, bedelsiz izin verilen orman alanlarına ilişkin olarak yapılan denetimlerde inceleme faaliyetlerinin etkin olarak yapılmadığı, bunun neticesinde de kurumun bedelsiz izin verilen sahalarda üçüncü şahıslara kiralama yapılıp yapılmadığı konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu alanların izin şartlarına uygun kullanılıp kullanılmadığının da denetlenmediği tespit edilen bir başka bulgudur. İzin verilen alanlarda üçüncü kişilere kiralama yapıldığının tespit edilememesi kurumun açıkça maddi zarara uğratıldığının göstergesidir.

Bu bağlamda;

1. 2018–2023 döneminde Savunma Sanayi Destekleme Fonu'na aktarılan tutarların (TL ve USD cinsinden), hangi hesaplara nasıl kaydedildiğini, harcamaların hangi projelere yönlendirildiğini döviz kur farkları dahil tam olarak belirtilerek açıklar mısınız?
2. Orman Genel Müdürlüğü'nün internet sitesinde yayınlanması gereken faaliyet raporları neden erişime kapatılmıştır?
3. 2007 ile 2024 yılları arasında Orman Genel Müdürlüğü hangi hava araçlarını almış ya da kiralamış; bu araçları nerede kullanmış, bu taşıtlar kaç saat uçmuş; hangi yangınlarda görev almıştır?
4. Orman Genel Müdürlüğü envanterine Savunma Sanayi Destekleme Fonu'na aktarılan tutarlarla alınmış ya da alınması planlanan uçak/helikopter adedi, tipi, kayıt numaraları ve fiili kullanım oranları hakkında ayrıntılı bilgi verir misiniz?
5. Fon aktarımından sonra söz konusu kaynakların akıbeti, muhasebe süreçlerine dâhil edilmemesi sebebi ile sorumluluğu olan idari şahıs veya birimler tespit edilmiş ve değerlendirilmiş midir? Varsa, hangi işlem başlatılmıştır?
6. Orman yangınları gibi kritik afet müdahalesi için kiralama yerine satın almaya neden yönelinmemiştir? Bu eksikliğin giderilmesi için Bakanlık ne gibi önlemleri planlamaktadır?
7. Cumhuriyet tarihinin en iyi hava ve kara filosuna sahip olduğumuzu belirtiniz. Bu filo envanterinde bulunan hava ve kara araçlarının sayısı kaçtır?
8. Bakanlığınızca 2025 yılında yangınla mücadelede kullanılmak üzere kiralanacak hava aracı sayısı kaçtır? Bakanlığınızca 2025 yılında yangınla mücadelede kullanılmak üzere kiralanacak hava araçları kimlerden ya da hangi kurum ve kuruluşlardan kiralanmıştır?
9. İlgili dönemler için düzenlenmiş faaliyet raporları ve denetim raporları kamuya neden tam olarak sunulmamış, güncellenmeyen envanter bilgileri neden kamu erişimine kapatılmıştır?
10. Bedelsiz izin verilen orman alanlarında üçüncü kişilere kiralama yapılıp yapılmadığı, bu alanların verilen izne uygun olarak kullanılıp kullanılmadığı hususlarının takip Orman Genel Müdürlüğü ya da bakanlığınızca takip edilmemesinin nedeni nedir?
11. İlgili mevzuata göre bedelsiz izne konu tesisler de dahil olmak üzere tesislerin üçüncü kişilere kiralanması halinde orman sayılan alana isabet eden kira bedelinin yüzde ellisinin her yıl Orman Genel Müdürlüğü bütçesine gelir kaydedilmek üzere izin sahibi tarafından muhasebe birimi hesabına yatırılacaktır. Ancak, Sayıştay raporunda; üçüncü kişilere kiralama ile ilgili yeterli bilgiye sahip olunmadığı tespit edilmiş ve dolayısıyla da bu kiralamalardan elde edilecek tutarlarla ilgili bu bedellere dair bir kayda rastlanmadığı belirtilmiştir. Bu durumda, kiralama yapılıp yapılmadığının tespit edilmemesi ve dolayısıyla bu bedellerin kurum bütçesine kaydedilememesi kurumun açıkça maddi zarara uğratılması anlamına gelmemekte midir?